

№ 1

Plenij Sinebat's J. W. Ingolstadt. 1657.

GERMANIA ADDIVVMA XIMILIANVM AVSTRIA. CVM II. ROMANORVM IM.

peratorem inuictissimum, ceterosq;
sacri Imperij illustrissimos Ele
ctores. ac principes

DE PACE ET CONCORDIA DOMI
constituenda, deq; expeditione in
Turcas suscipienda.

Authore
NICOLAO REVSNERO
Leobergenste Silesio.

Sub umbra alarum tuarum protege me.

Εν σκέπη τῶν πτερυγῶν σου κατασκάσει με.

*Christoph. Meiboro anno 5.
d. Auth.*

ἐκ μούσων ἀραβῶν καὶ ἐξ ἑκείνων ἀνδρώων.

GERMANIA
ADIVVM
EPIGRAMMA D. IOANNIS
MAIORIS IOACHIMICI, THEO.
logiæ Doctoris, & Poëtæ
clarissimi.

OMnia quæ latè tenet orbis, & arduus æther,
Vnus habet trino numine cuncta Deus.
Hic cœlum nato dedit, & corda addita cœlo,
Sed natis hominum terrea regna dedit.
Ergò Potestati sanctæ parere necesse est,
Sunt sua Cæsaribus, sunt sua danda Deo.
Principibus debetur honor, censusq; timorq;
Cordis amor puri, vota, fidesq; Deo.
Hæc duo cum mandant diuersos numina cultus,
Primus honor Christi, Cæsaris alter erit.

Lucæ 20.
Matth. 22.

GERMANIA

GERMANIA

DIVO MAXIMILIANO II,

INVICTISSIMO AC POTENTISSIMO

Romanorum Imperatori, Germaniæ, Hun-

gariæ, Boëmiæq; Regi, principi

optimo & maximo

S. P. D.

TEutonis hæc Cæsar tibi Maxime mitto salutē,

Quā, nisi tu dederis iam mihi, nemo dabit.

Eloquar? an tibi sunt mea non incognita vota?

An mea, quā velle, plus quoq; fata liquent?

Illa quidem lateant malim, dum pectore luctus

Vanescat spatio, curaq; lenta moræ.

Sed malè dissimulo, tacitus dolor exedit artus,

Mitigat ærumnas sæpè querela graues.

Visa diu felix, superisq; quieta benignis,

Tristibus hoc iaceo tempore lassa malis.

Nec mea me virtus, nec auitæ gloria gentis,

Sceptraq; Cæsaribus me duce parta iuuant.

Et quisquam lacrymas audet cohibere fideles?

Et quisquam gemitus edere voce vetat?

Me miseram, quæ dura querar, quæ tristia fata?

Quæue traham reges in mea vota prece?

Quid faciam? qua spe? qua vi? quo vindice freta

Implorem fessis perdita rebus opem?

A ij

Hei

GERMANIA

Hei mihi, protexi toties quæ fortibus armis
 Externas gentes, auxiliumq; tuli.
 Quæ tot difficili confeci bella labore,
 Hosteq; de capto nota trophæa tuli.
 Deferor, obsessis regno, patriæq; domoq;
 Et feror in clades hoste premente nouas.
 Quam necq; Romani valuerunt perdere fortes,
 Vexarunt longo qui mea regna metu.
 Æmula nec virtus Drusi, nec Manlius acer,
 Carbonisq; manus sanguinolenta feri.
 Scaurus & hostili non fregit strenuus ense,
 Militis aut robur Vare superbe tui.
 Nec Venetus domuit numerosa pube Senatus,
 Nec vicit Galli vis truculenta leuis.
 Impia deuoti me perdet sanguinis ætas,
 In mea quæ cæco viscera Marte furit.
 Regnaq; sollicitis vastans viduata colonis
 Accumulat cædem cæde, maloq; malum.
 Cur exempla petam longè? iam fraudis abunde
 Vidimus, & damni læuitiaq; satis.
 Nondum dedoluit funestos Francia motus,
 Agrestes acie passa coire manus.
 Horresco repetens confusæ stragis aceruos,
 Arua quibus multis tecta fuere locis.
 Quanta fuit rabies? cædes quàm noxia vulgi?
 Quanta Ducum feritas? quantus vbiq; furor?
 Pallet

MAXIMILIANO IMPERATORI.

Palleraadhuc diues lætis Alfatia campis,

Funeribus passim squalida facta suis.

Luget & indomitus crudelia damna Sicamber,

Vestphala qui curuo vomere rura mouet.

Quas Amasus ripa pugnas? quæ funera vidit?

Quot uæ cruentatis corpora voluit aquis?

Non tantam sensit Thrasimenus & Allia cladem,

Sanguine cum plenis fluxit uterq; vadis.

Prælia Saxonix quid perniciofa potentis?

Ruraq; captiui sparsa cruore Ducis?

Quid memorẽ densis arctatũ stragibus Albim?

Quà iacet vrbs pingui Parthenopæa solo.

Quid Moeni socio tepe factas sanguine ripas?

Alta quid in cineres oppida versa leues?

Quid campos, vitreo quà labitur amne Visurgis?

Conscia funestæ qui loca cladis habet.

Cor dolet admonitu belli, stragisq; cruentæ,

Frigidus & pauidæ concutit ossa tremor.

Quanta sitis proprii stricto semel ense cruoris?

Quantus in immiti milite cædis amor?

Neu clades referam veteres, oblitaq; pridem

Vulnera, sed regnis exitiosa meis.

Quis non ante fores trepidos instare tumultus,

Bellaq; ciuili mota furore videt?

Arma fremunt latè disruptis legibus arma,

Dedecus in patriæ perniciemq; Duces.

A in Nec

NOTA GERMANIA IN IXAM

Nec vi, quam culpa cæci minus, atq; furore
Intentant sæuas in mea fata manus.
Quid? qd' & externo miserè nūc vexor ab hoste,
Ne sint fortunæ damna minora meæ.
Discordesq; coquunt dum bella domestica reges,
Exitiumq; suis Marte furente parant:
Turca ferox, opibusq; potens, armisq; virisq;
Bella gerit terra noxia, bella mari.
Funditus ingentes excindit mœnibus vrbes,
Innocuasq; vago destruit igne domos.
Abstulit Æoliæ domitum prius Helladis æquor
Barbarus, & Pelopis regna superba feri.
Æmonias vrbes, altasq; Propontidis arces
Compulit immani subdere colla iugo.
Ruræq; Phœnissæ vastauit florida gentis,
Quà cedris Libanus fertilis astra ferit.
Neuë papyriferi loquar oppida diruta Nili,
Threiciamq; Samum, Carpathiamq; Rhodū.
Nuper inexhaustis affecit cladibus Istrum,
Pannonios miserè depopulatus agros.
Iam quid oliuiferas Syriæ prædiuitis oras?
Quid Cilicū memorè Cappadocumq; domos?
Quid dites Lyciæ populos? quid Punica regna?
Littora Myrtoi quid sinuosa freti?
Nec satis hoc illi, rabie ferus & ferus armis
Vrbibus indicit prælia dura meis.
Austriacasq;

MAXIMILIANO IMPERATORI.

Austriacasq; plagas ferro prædatur & igne,

Perq; domos quærit funera, perq; vias.

Infantesq; fugans patria de sede colonos

Enecat indignis discruciatq; modis.

Quæ si despicerem dilectæ vulnera natæ,

Asperior dura rupe, fretoq; forem.

Nec tamen hoc vnum doleo, non extera tantum

Bella queror, quamuis hæc ego bella querar.

Improba Threici leuius fero militis arma,

Vulnera ciuili quàm repetita manu.

Nescio, quàm lædi cognato sanguine mordet,

Inq; dies damnis afficit, inq; dies.

Hoc perdit magnas, hoc olim perdidit vrbes,

Gentibus hoc validis exitiale fuit.

Damna Mycenæ dedit hoc funesta cohorti,

Quæ longo Phrygiam tempore pressit humū.

Fregit idem fortes Theſidas, fregit Achiuos,

Regnaq; quæ Macedum sunt ope parta ducū.

Roma nisi proprio tinxisset sanguine ferrum,

Augusta ferret nunc quoq; sceptrum manu.

Singula quid referam? vires labefactat opesq;

Imperij, Martis perniciosus amor.

Me q; me manet hic (q; abominor) exitus ægræ,

Ciuites didici læsa timere manus.

Qui mihi nūc mores prolunt? quæ bellica virtus?

Quid pietatis amor, iustitiæq; iuuat?

Quid

Quid toties parti dextra victrice triumphis?

Inclita magnorum quid monumēta Ducum?

Si mea me virtus, & gloria deficit annis,

Nec manet in voto laus mea firma suo.

„ Maius opus seruare decus, q̃ quærere, partum,

„ Fine bono claudires bona semper amat.

Ergo dies instat, qua Marte subacta nefando

Seruitum crudis turpiter ibo Getis?

Quæq; tot immanes auerti finibus hostes,

Tantaq; pro patriæ bella salute tuli.

Legibus orba meis, & auitis laudibus orba

Tristia cum turpi damna pudore feram.

Ah melius sæuo cecidissem milite victa,

Teutonicam pressit dux vbi Varus humum.

Aut æquata solo subuersis vrbibus essem,

Cum Scythicus Danaas subdidit hostis opes.

Quid me vindicibus casuram CAROLÆ signis

Seruabas? potui dedoluisse semel.

Nunc me non tantum matura pericula terrent,

Sed mala, quæ regio non prius vlla tulit.

Infringunt animum pereundi mille figuræ,

Et mora plus pœnæ, q̃ metus hostis, habet.

Iam iam venturos aut hæc, aut suspicor illæ,

Quilacerent cæco regna furore, Scythas.

Obruncētq; meos nullo prohibente colonos,

Hei mihi quàm tristi vulnere damna feram.

Barbarus

MAXIMILIANO IMPERATORI.

Barbarus heic cineres infistet victor, & vibes

Cladibus vrgebit, supplicijꝝqꝫ viros.

At tu magnorum flos ô celeberrime regum,

O Pater, ô patriæ cura salusqꝫ tuæ.

Si te cura mei tangit, si cura meorum,

Quaꝫ dedi, dignus regia sceptrâ tenes.

Aspice non oculis, sed, qua licet, aspice mente,

Tentatam duris assiduîsꝫ malis.

En tibi sum supplex, en hæc tibi brachia tendo,

Fletibus en crebris ora sinusqꝫ madent.

Quam potes, & debes, afflictæ redde salutem,

Respue nec surda supplicis aure preces.

In te iam spes vna mihi, miserere ruentis,

Imperij vires collige quaꝫso tui.

Ne ué reformida pro me committere pugnam,

Irꝫ Saracenos signa mouere truces.

Inclyta virtutis ne fama fatiscat auitæ,

Attenuentꝫ decus damna pudorꝫ meum.

Nam quò non venit gestarum gloria rerum?

Quò non victrici parta trophæa manu?

Viuit adhuc animis, virtutẽqꝫ lydera tangit,

Arminiꝝ celebris fama decusqꝫ mei.

Depulit hic Vari magna cum laude cohortes,

Pugnacemqꝫ fero sustulit ense ducem.

Ter gaꝫ Romulidas conuertere cæsa coëgit,

A quibus infesto Marte petita sui.

B

CAROLVS

G E R M A N I A
 CAROLVS Hectoreonatus de sanguine MAGNVS,
 Maximus armorum, maximus arte togæ.
 Excisis Auarum qui contudit vrbibus Hunnos,
 Hesperiaꝝqꝫ meo subdidit arua iugo.
 Eximijs totum compleuit laudibus orbem,
 Ac virtute tulit nomen in astra meum.
 Neu loquar HENRICI partos ex hoste triumphos,
 Nomen ab aucupij qui tulit arte, ducis.
 Nobile quis nescit magnorum nomen OTHONVM?
 Artibus & belli quod peperere decus?
 Audiſt, & ſi quis longinquas accolit oras,
 Quà videt Oceani Phœbus vtrinꝫqꝫ latus.
 Audiſt, & Scythicę ſallum Mæotidis æquor
 Qui bibit, & lymphas Nile vadose tuas.
 Non ego tranſierim FRIDERICOS Marte potētes,
 Virtutes quorum terra polusꝫqꝫ tenet.
 Teſtis erit tellus infauſtæ Tuſcula pugna,
 Spumeus & Ligurum qui rigat arua Padus.
 Teſtes Armenij, teſtisꝫqꝫ Lycaonis ora,
 Quæ tota vidit prælia mente geri.
 Aduerſoꝝqꝫ manus validas concurrere ferro,
 Turpiter & trepidos vertere terga Getas.
 Vidit & Euphrates, vidit ſpumofus Araxes,
 Caſpia qui prono flumine ſtagna petit.
 QUANTUS erat verò moderator CAROLVS orbis?
 Præcipuus bello, præcipuusꝫqꝫ toga.

Non

MAXIMILIANO IMPERATORI.
Nō hūc crediderim fortes superasse Monarchas,
Græcia quos olim, Romaq; prisca dedit.
Imperium terris, animos æquauit olympo,
Aeternæ meritis laudis in orbe decus.
Quid moror exemplis? quorū mihi copia restat,
Præteritus laudi nullus in orbe locus.
Semper adhuc faustis confeci prælia signis,
Barbaricum nunquā ferre coacta iugum.
Nec vereor, si me sumtis modò iuueris armis,
Turpiter ut Getico victa sub hoste cadam.
Tu modò tu curam desertæ suscipe matris,
Vtq; facis miseræ, quam potes, affer opem.
Quodq; potes, te velle probes, obssiste Tyrannis,
Inq; feros Thraces fortia bella moue.
Effice sollicitam celeri virtute tuendo,
Ne rigido fiam præda pudorq; Scythæ.
Quod te per superos, quorum moderanda fauore
Imperiū dextra vindice frena tenes.
Per patriam, patriæq; duces, per fortia regum
Pectora, de patria qui meruere bene.
Per te, perq; tuos, mea iam mea numina, natos,
Per tua te supplex in clyta facta precor.
Nec quod inhumanis occurrēs Marte Tomitis
Terruerit mentem nomen inane tuam.
Tu ne cede malis, sed contra audentior ito,
Scilicet audentes sorsq; Deusq; iuuat.

B ij

Audierit

GERMANIA

Audierit pugnās aliquis, laudabimur ambo,

Dicēris rēgni fida columna mei.

Clarus eris mecum, laudemq; merebere victor,

Et magnum toto nomen ab orbe feres.

Tolle moras tantum, nec praelia mota retarda,

Non bene differtur, quod male fertur onus.

Sæpe dat ingentes causas mora longa malorum,

Nec, nisi cum citò fit, gratia grata venit.

Sit tibi nunc dicam, quo numine talia tentes,

Ne siccum sterili vomere littus ares.

Da puris operam sacris, ac assere veri

Dogmata sincero pectore vera Dei.

Ingenuasq; foue studiis florentibus artes,

Pieridum curam nec simulanter habe.

Imperij pridem dispersa recollige membra,

Inq; potestatem suscipe fracta tuam.

Nec sine desertas deleri funditus vrbes,

Succumbant veteri Rura recepta iugo.

Tum sanctas stabili pacis per mœnia leges,

Viribus & populos auxilijsq; iuua.

Vnanimiq; duces discordes fœdere vinci,

Regnaq; concordi dissita nocte fide.

Né te meos pugnare domi patiâre colonos,

Et cæco strages edere Marte feras.

Perdere quos melius possint, Mauortia præbet

Thracia, materiam cædis ab hoste petant.

Ilmarias

MAXIMILIANO IMPERATORI.

Isurias poscant acies, animisq; paratis
Pro patriæ sumant acria bella focus.
Quid dubitas? mora sæpè fuit damnosa volenti:
En ego tendo meas in tua crura manus.
Vince feros animos, violentos vince Tyrannos,
Quid lacerat patrias perfidus hostis opes?
Germanæ vires & onus iam suscipe gentis,
Turbatosq; Deo funde fauente viros.
Restitit ut Rutulis Cytheræius acriter Heros,
Tutatus valida seq; suosq; manu:
Sic satis instructo victricia milite signa
Impetus in diros sit tibi ferre Scythas.
Punica ceu victor labefecit Scipio castra:
Barbara sic rigidi disijce castra Getæ.
Ductor ut Aemathius deuictis vndiq; terris
Impleuit turpi regna ducesq; metu:
Sic per te domiti trepident formidine Thraces,
Conscia deiçiat pallidus ora pudor.
Fortis ut Æacides fera contudit Hectoris arma,
Profligens timidos Marte fauente Phrygas:
Perfida Threicij sic contere tela Tyranni,
Sentiat vltices turba scelestæ manus.
Tamq; cadat sæuo Thrax impius ense pemptus,
Quàm perijt Danao cæsus ab hoste Dolon.
Quàm qui Mænaliæ deiectus robore clauæ,
Spar sit Auentini sanguine lustra iugi.

GERMANIA

Quàm qui pauit equos humano viscere pingues,
 Facius equis tandem præda cibusq; suis.
 Si tibi nunc Germana salus, patriq; penates,
 Ardua si virtus, fama; lera placet.
 Non dubito, quin his faueas fortissime votis,
 Sunt tibi, quas possunt arma decere, manus.
 Fortia sunt bello tibi pectora, fortia pugnis,
 Quæq; simul censu terra virisq; valet.
 Quid sis magne vide, nec te tua robora fallant,
 Multorum votum solus habere potes.
 Inter inhumanos longè sæuissimus hostes,
 Ante triumphales ibit eatq; rotas.
 Quid? quod iusta salus tua, iusta; causa manebit,
 Impia nec cæco bellafurore geres.
 Tu pia tela feres, sceleratas ille sarissas,
 Pro signis stabit iusq; piumq; tuis.
 Auspicijs opibusq; Dei certamen inibis,
 Ac opibus vinces auspicijsq; Dei.
 Bistones aufugient, inhonestaq; vulnera tergo
 Accipient, Scythica cæde rubebit humus.
 Sic iterum sic sæpè cadent, pacemq; rogabunt,
 Spes vbi vincendi non erit vlla super.
 Ne tibi ne tantum mea stet victoria paruo,
 Proq; meo pugna sanguine, proq; tuo.
 Terga Boristhenidum, Germanaq; pectora dicā,
 Telâq; conuerso quæ iacit hostis equo.

Quid

MAXIMILIANO IMPERATORI.

Quid fugis, ut vincas? qd deseris improbe victos?

Quid timida reddis barbara signa manu?

Quo genere ruis? damnatos porrigis arcus?

Heus vbi nunc fastus, visq; minæq; iacent.

Ergo tempus erit, quo tu, fortissime CAESAR,

Incluta de Getica strage trophæa feres.

Phæbeaq; comis lauri redimitus, eburno

Per populos curru ritè vehere tuos.

Tunc procerum duris liuentia colla cathenis.

Perq; feras regum vincula nexa manus.

Tunc trepidos tandem vultus, turpesq; videbis

Inuitis lacrymas ire per ora genis.

Quos ego tum plausus edam? quæ gaudia carpā?

Augebit summum gaudia summa decus.

Consiltam lætis oculis, spectaboq; passim

Strata per obscænas corpora mille vias.

Aspiciam Scythici fluuios vndare cruoris,

Cædeq; Bistonia luxuriare solum.

Gaudebunt animis pueri, iuuenesq; senesq;

Teutonicæ matres, Teutonicæq; nurus.

Ocurrent denso tibi Pannonæ agmine læti,

Lactataq; tegent vndiq; fronde vias.

Incluta pacatis gaudebit Achaia regnis,

Donaq; pro patriæ digna salute feret.

Cornibus exultans pariter lætabitur altis

Ister, & immixtis lætior ibit aquis.

Quid

GERMANIA

Quid moror? optatis pertexes bella triumphis
Victor, & in laudes non satis vnus eris.
Qui mihi nunc sæuit, metuet te barbarus hostis,
Admitteretq; tuas ad sua regna manus.
Auguror, en votis iam præscius annuit æther,
Designans trucibus tristia fata Getis.
Signa'q; magnificū portendūt fausta triumphum,
Nescio quid tantum mens tibi læta fauet.
Aggredere ô magnos, fortissime ductor, honores,
En patet in laudes area lata tuas.

FINIS.

GERMANIA

GERMANIA

AD ILLVSTRISSIMOS AC PO-

tentissimos Sacri Imperij Electores ac
Principes vniuersos.

QUò mea quò tandem virtus? operosaq; cessit
Gloria? quò forti milite partus honor?
Vos ô terrarum Domini, vos numina mundi,
Sceptra quibus latè credit habenda Deus.
Questibus ô vigiles crebris aduertite mentes,
Vota nec in celeres spargite iusta Notos.
Quid miseri tantum populi potuère? quid vrbes?
Sancta quid in vestrum templa patrare decus?
Quo vos demerui quo crimine? quò due saluti
Conquerar infelix sydus obesse meæ?
Scilicet idcirco præclaris foeta triumphis
Inuicta gessi maxima bella manu?
Regnaq; terrarum victrix opulenta coëgi,
In mea submissas tendere iura manus?
Hostibus infestis ut ab omni parte laborem?
Nèue domi liceat pace forisq; frui?
Ah dolor, ah pietas, quæ nam violentia maior?
Culpaue, quàm patriæ perdere, maior, opes?
Heu quianam socias ardetis poscere pugnas?
Mutua quid tantum vulnere ferre iuuat?

C Quænam

GERMANIA

Quænam quæ vobis laus? quæ victoria surgit?

Fraterna toties spargere cæde manus.

Sic caditis, quia stare piget? sic pectore cæco

Cuditis in vestrum tela cruenta caput?

Hec tandem sæuos irarum condite fluctus,

Nec lenta miseram discruciate mora.

Exuite ô duris immitia pectora saxi,

Offensos miseræ profit habere Getas:

Parcite visceribus, lacrymantiparcite matri,

Commoueat iustus ferrea corda dolor.

Iam satis exhaustit ciuili sanguinis ensis,

Commaduit socio sæpè cruore solum.

Num iuuat vltius miseros vrgere tumultus?

Funditus ac vestrum tollere Marte genus?

Cædeq; cognata dextras satiare furentes?

Nec cladum miseret vos? miseretq; mei?

Quò se vestra queat protendere longius ira?

Quid uè meis tantum constat abesse malis?

Hei mihi quæ patior? non tot post frigora Brumæ

Vere nouo flores foeta remittit humus:

Non tot aues motis nituntur in aëra penni,

Totq; fouet pisces vnda, nemusq; feras.

Quot premor aduersis, quæ si perscribere coner,

Tempore deficiat, deficiatq; manu.

Terreor, & sæuis circumsonor vndiq; telis,

Agna velut rabido cincta leone pauet.

Vtq;

PRINCIPIBVS CHRISTIANIS.

Vtq; sit exiguum damni, quod Turcicus hostis,
Proh dolor, hos miserè vastat & vrit agros.
Vt mala nulla feram præterquàm ciuica bella:
Bella parum nostis ciuica ferre mali?
Parcite ciuili dextras scelerare cruore,
Parcite iam fines vi populare meos.
Auspicijs animos concordēs iungite faustis,
Pacēq; iurata fœdus inite domi.
Tollite bellorū causas, componite lites,
Sit tandem cædis dissidiūq; modus.
Quod si tantus amor ferri, si tanta cupido
Instigat mentes exagitatq; feras.
Exercere licet vires & robur in hostem,
In mea qui valido milite regna furit.
Proq; focis, arisq; meis, vestrāq; salute
Arma pharetratis sumpta mouere Getis.
O quantum melius defendi fortibus armis
Quàm potero Turcis dilaceranda dari.
Cæsaris est testata fides: absistite tantum
Auxilijs socijs indubitare Duces.
Pro se quisq; suum munus præstare libenter,
Armaq; pugnaci serua ferte manu.
Viribus ac vires, castris coniungite castra,
Æraq; magnanimo suppeditate Duci.
Fidite coniunctis audacter fidite nervis,
Quid vana trahitis suspitione moras?

GERMANIA

Cernitis ut Scythicos arcus, scelerataꝝq; tela
 Teutoniæ metuat Pannoniæꝝq; solum.
 Palleat ut famulis Sauus & Draus algidus vndis,
 Fletibus ut tumidas augeat Ister aquas.
 Eripite ô lethi vestras è faucibus vrbes,
 Vindice tutati meꝝq; meosꝝq; manu.
 Omnibus atroces inuadite viribus hostes,
 Fortia crudeli corda probate Scythæ.
 Inuisas sæuo gentes excindite ferro,
 Quid magis optari per mea vota potest?
 Vincuntur Thraces causa, vincantur & armis,
 Concidat effrenis sub iuga serua Getes.
 Quantus honor facti vobis? quæ gloria surget?
 Posteritas merita vos pia laude feret.
 Tela viris animiꝝq; cadent, veniamꝝq; rogabunt,
 Gentibus innumeris qui modo terror erant.
 Funera conspicient trepidi lacrymosa suorum,
 Porriget & famulas turba prophana manus.
 Quæ precor, euenient: ausis Deus ipse fauebit,
 Sternet & vltrici barbara castra manu.
 Effera ne tantum ne vos discordia turbet,
 Qua nihil immensus tristius orbis habet.
 Acut in humano cum languet corpore membrũ,
 Aut morbo prorsus corripiente perit.
 Corpus sentit onus totum, grauiusꝝq; laborat,
 Officiũꝝq; suum segnius exequitur:

Sic

PRINCIPIBUS CHRISTIANIS.

Sic nisi perfecta constet compagine regnum,
Accedant motus altera damna domi.
Credite, vix longum poterit durare per ævum,
Perq̃ suos annos firma manere salus.
Ereptas igitur regnis acquirite sortes,
Oppida sub vestrum iam reuocate iugum.
Auxilijs populos, meritis adiungite regem,
Qui gerit arbitrio sceptrasuperba Dei.
Regibus is dignos decernere mandat honores,
Quorum præsiðijs vita carere nequit.
Aequa Potestatis nec spernere iussa verendæ,
Aut violare malis iura fidemq̃ dolis:
Quod Deus instituit, non est contemnere tutum,
Viribus is minimis sternere summa potest.
Quo magis eximium iam vos agnoscere Regem,
Officijsq̃ decet demeruisse prijs:
Mandatoq̃ Dei cura parere fideli,
Cæsaris ac certam pluris habere fidem.
Quàm vel honoratæ victricia præmia palmæ,
Quàm vel opes Crœsi, diuitiæ sue Midæ.
Tunc Deus egregijs iustissimus annuet ausis,
Immanesq̃ dabit vincere posse Getas.

FINIS.

C iij IOANNI

IOANNI CRATONI VIRO
clarissimo & doctissimo, Archiatro
Cæsareo εὖ πράττειν.

Χοιρὸν ἐπαγομένην μεγάλῳ ἄρχοντι στείλθην,
μηκοῖν ἄν λυγρῶ δ' ἵζετο μῦθον νόον.
φοῖβος ἰδὼν, τί σέθεν θλίβει φρένα κῆδος; ἔειπε,
τηνύστωε καρδίῃ μῆδεα ταῦτα νοεῖς.
Ῥᾶσον ἔφυ, τὸ θέλεις; ἀγαθὸς δὲ συνήγορος ἔσσι,
Λοιδῶν εὐχὸς Λητοίδ' εἰς τε ΚΡΑΤΩΝ.
οἶδας γὰρ τάχα παιδ' ὄσθην ἐλδομυσοῖν ἔοντα
πληρ' αὐδῶν μελέτην ὁδονὸς αὐτὸν ἔχων.
ὡχὶ μάλα φοιβεῖς τέχνης ἐμπειροῖν, ὑπάρχειν
φαρμακοσυνθεσὶν ἢ ἡγεμόνεσσι ἑλόν.
Πιερίδας δὲ θέας δ' ἔναι χαρίεσσιν ἀμοιβήν
Δαφνίδι σύμ' ἡλοεῖν κῆδος ἀγχιτὸν ἔοι.
ὅς μιν ἰῶν μνήμων ἐλικωνιάδ' εἰσι τίθησιν
καλλίστῳ αὐθις παρθενικῇσι χάριν.
Τιμᾶ γὰρ σοφίης, τεχνῶν τε δαήμονας ἄνδρας,
μυσοπόλοισι τε πέλει ἐοδὸς ἅπασι λιμνῷ.
τ' ὅνεκα σύ θρασέως ἀγαθήν νιν ἐρώταε βελήν,
εἶο βοηθεῖα χρώμενος ἀσασίν.
τ' ὅτο μὲν οἱ χαρίεν τελέσαι ὡχὶ ῥᾶδίον ἐσι,
καὶ χερσὶν αὐδ' αἶς, ὧφέλιμόν τε τέρας.
ὦς ἂν πῶν θάρσυνε νόον μοι λυγρὸν ἀπόλλων,
πίθομαι ὅκ' ἄέκων τοῖα λέγοιμι θεῶν.
Ἀλλ' ἂν σὺ δηλώσας φρένα ἰῶν ὥς ἂν κός, ἀμείνω
εἰσὸς δεινομένῳ ἔλθε βοηθός ἐμοί.

κῆδεν

Κηδοταιρομλινε μῶσε, πλὺ μοῖρα βαρεῖα
παντόθεν ἀργολαοῖς διθὰ δάμασσε μόροις.
Αλκῆς καὶ βελῆς ἀγαθῆς ἐπὶ εὐεῖ χασμέ,
Μη κενεῶς Χαλεποὶ νῶν ἀπόλοιτο πόνοι.
Οὐπὼς εὐτυχίην δόικ, καὶ ἄφθιτον ὄλβον,
καὶ βασιλῆος ἔτη σοὶ πυλίοιο θεός.

Ἐῤῥωδο.

Νικόλαο Ϟ Ρεύσινε Ϟ,
ὁ Λεόρινοσ Σίλεσίτης.

SYMBOLVM

SYMBOLVM SACRATISSIMI

ac Potentissimi Cæsaris, Diui Maximi
milianii Secundi, Augusti,
pij, felicisq; &c.

DOMINVS PROVIDEBIT

ex capite Genes. 22.

QVod fidis Dño, Patrię pater optime Cæsar,
Niteris ac opibus præsidioq; Dei.
Quàm nihil humanę vires & robora præstent,
Scis benè, si supera destituantur ope.
Nemo Deum vano confidens inuocat ore,
Nec malè cœlestes dextera sancta colit.
Sic Tharides fidei subnixus robore, quondam
Propitijs sensit numina magna Dei,
Iussus erat natum sacras mactare per aras,
Delitias matris, delitiasq; suas.
Quas non concepit tristi sub pectore curas?
Qui non turbauit territa corda dolor?
Magnus amor sobolis, reuerentia magna Deorũ
Ambiguum mentis tunc habuere patrem.
Heu quid agat senior? natinum pluris amorem,
Quàm summi faciat iussa verenda Dei?
Non ita: diuinę mandata capeßere vocis
Mentis opus sanctę credidit esse pium.

Surgit,

Surgit, & auriti succingens corpus afelli,
Lustra per obscurum deuia carpit iter.
Mons fuit insigni florum vestitus amictu,
Campus in aërio vertice planus erat.
Quò simul ac venit, fundamina collocat aræ,
Ponit & arsuris arida ligna focus.
Victima cum desit, pater optime, filius inquit,
Quis gladij, tibi quis fomitis vsus erit?
Excipit hic genitor: Domino præuisa potenti
Concidet, ac laudem victima grata feret.
Dixit, & impositum nodis ligat acribus aræ,
Stricta nec intrepida sustulit arma manu.
Quid censes animi tunc fortè fuisse parenti?
Iam spes in puero parua salutis erat.
Intonat excelso cum magnus ab æthere clamor,
Parce pater soboli, sic volo, parce tuæ.
Nec mora, veruecem nudo Deus obijcit ensi,
Mactato peragit quo pia sacra senex.
Tam nunquàm Domini fidentes gratia linquit,
In medijs medius fluctibus vltor adest. 52
Sic, cum grata Deo tua sit fiducia, Cæsar
Inclyte, quæ summi numinis orat opem,
Nunc quoq; non dubia pietate, fidetq; paterna
Auxilium rebus fertq; refertq; tuis.
Qui, cum vota libens exaudiat æqua piorum,
Præsidium vitæ grande futurus erit.

D Ergo

Ergo licet magnis truculentus viribus hostis
Irruat, & ferro teq̃ tuosq̃ petat.
Mille ferant gentes, & mille ferociter arma,
Hostili Dominus robore maior erit.
Nec, quia tanta potest ægrè vis Marte retundi,
Exuperatq̃ tuas copia tanta manus,
Fas erit aduersis ideò succumbere telis:
Exiguo vincit milite sæpè Deus.
Non omnis consumpta salus, victoria restat,
Ducere spe certa tam pia bella decet.
Cum spes nulla fugæ, nec erit spes vlla salutis,
Vt mala vix aliqua parte leuanda putes.
Subsidio veniet DOMINVS, PRO teq̃ VIDEBIT
Impius excubias numen habere Getes.
Nec sæuire sinet rabidos impunè Tyrannos,
Inq̃ suum toties arma mouere decus.
Perge Deo mentē Rex Magne probare fidelem,
Quo duce vim Thracum despice, tutus eris.

DIVO MAXIMILIANO II.

Imperatori potentissimo, Pat. Patriæ,
Augusto, pio, felici, inclyto &c.

Si quis erit reges inter numerandus auitos,
Græcia quos iactat, Romuleumq̃ solum.
Si quis amans patriæ, paci q̃ paratus & armis,
Qui q̃ colat pura mente fide q̃ Deum.

Si quis

Si quis Cecropiæ doctus, Latiaꝝq; Mineruæ
Artibus, & Clarij cura salusq; chori.

Si quis eritiuris custos venerandus, & æqui:
Dispeream, nisi tu Maxime Cæsar eris.

Qui nunc imperij, rerumq; potitus habenis
Prægraue sustentas gentis & orbis onus.

CLARISSIMO VIRO D. D. IOANNI
Cratoni, Medico Cæsaro, S,

Sic te serior & quieta quondam
Concedente Deo beet senectus:

Sic fortuna tuis benigna votis
Aspiret, mala nec ferat molesta:

Nostri Cæsare si fauente versus
In magna placide legentur aula:

(Fors hæc aure frui solent Monarchæ)

De me dicere vir celebris aude:

Bis vitæ duo lustra vix peregit,

Libros conficit optimos, & annos

Virtus eminet ante fortiores.

Si maturius hic notabit æuum,

Quantus carmine quantus elegante,

Præclaris minor haud erit Poëtis.

Hoc ipsi satis est: Dei fauori

Summo cætera mando præpotentis.

Tuæ Excellentia

obseruantis,

Nicolaus Reus-
nerus;

